

Operation af tunge øvre øjenlåg

Patientvejledning

Hængende øvre øjenlåg (dermatochalase)

Hængende eller tunge øvre øjenlåg udvikler sig ofte med alderen og kan også være arveligt betinget. Huden på øjenlågene virker løs, og mange oplever spænding i panden og hovedpine, fordi de ubevidst løfter brynene for at kompensere. Nogle synes desuden, at de ser konstant trætte ud. Herudover kan synsfeltet blive indskrænket, og der kan opstå irritation eller eksem i hudfolderne.

Hvad kan du forvente?

Ved operation af tunge/nedhængende øvre øjenlåg fjernes overskydende hud og eventuelt frembulende fedt, der kan suppleres med konturering med koagulator, septumplastik og et internt løft af øjenlågene i samme seance. Operationen foregår i lokalbedøvelse. Når hud og fedt er fjernet, sys huden sammen med en kontinuert tråd, som skal fjernes efter 8-12 dage. Der bruges ikke selvopløselige tråde i ansigtshuden, da dette minimerer fibrosedannelse og giver det pæneste ar.

Øjnenes facon ændres ikke ved operationen, men øjenpartiet og fremtoning vil efterfølgende ofte virke mere åbent, venligt og imødekommende. Mange oplever et friskere udseende, og hos nogle forbedres udsyn og synsfelt.

Efter operationen er det helt normalt at opleve tyngdefornemmelse i øjenlågene samt en vis følelseløshed i hud og vipper i aftagende grad. Begge dele forsvinder som regel gradvist i løbet af nogle måneder, når nerveenderne heler. Enkelte patienter genvinder ikke følsomheden fuldt ud, men det er yderst sjældent.

Enhver operation efterlader et ar. Ved denne operation placeres arret så vidt muligt i eller tæt ved øjenlågsskuden, så det bliver mindst muligt synligt, og så man ligner sig selv - med samme udtryk, blot i en yngre, friskere udgave. Da de fleste ansigter er en smule asymmetriske, kan det også betyde, at arrene fremstår let asymmetriske. En eksisterende asymmetri kan dog samtidig forbedres ved operationen.

Hvis du beskytter øjenomgivelserne mod UV-lys og plejer huden som anbefalet, vil sporene efter operationen som regel bleges betydeligt og efter cirka et år ofte være meget diskrete.

Det er ikke muligt at forudsige præcist, hvor længe resultatet holder, fordi mange forskellige faktorer spiller ind - blandt andet hudens struktur og den enkeltes livsstil. De fleste kan regne med, at resultatet holder mindst 10 år, og mange får aldrig behov for ny korrektion.

Forundersøgelse

Før operationen skal du til forundersøgelse hos øjenkirurgen Helena Hesgaard. Du er velkommen til at tage en bekendt eller et familiemedlem med til konsultationen.

Kirurgen vurderer øjenomgivelserne for at fastlægge behovet for operation og den mest hensigtsmæssige behandlingsmetode ud fra din individuelle anatomi. I sjældne tilfælde, hvor flere behandlingstilgange er relevante, gennemgår kirurgen alternativerne og rådgiver om det bedst egnede valg.

Du får gennemgået operationsprincippet, det forventede forløb og det forventelige resultat. Du informeres også om mulige komplikationer, bivirkninger og senfølger.

Du vil blandt andet blive spurgt om din generelle helbredstilstand, eventuelle allergier eller overfølsomhed, hudens evne til at hele samt hvilken medicin du tager.

Der bliver taget fotografier af dit ansigt og dine øjenomgivelser før operationen som led i den medicinske dokumentation i patientjournalen. Der tages også efter-billeder ved relevante kontroller og opfølgninger til sammenligning med før-billederne.

Du får mulighed for at stille spørgsmål. Hvis du ønsker operationen gennemført, kan forløbet herefter planlægges.

Samtykke og eventuel pris/egenbetaling

Inden operationen skal du underskrive en **samtykkeerklæring**.

Ved kosmetiske eller ikke-sygesikringsberettigede indgreb skal du desuden underskrive "**Samtykke til pris og egenbetaling**".

Hvis samtykkeerklæringen og eventuelt samtykke til pris og egenbetaling er underskrevet fysisk hjemmefra, skal de medbringes på operationsdagen.

Bemærk: Hvis indgrebet foretages af rent kosmetiske grunde, skal du ifølge lovgivningen vente mindst 2 dage fra forundersøgelsen, før der kan reserveres tid til operation.

Vigtigt i ugen før operationen

Efter forundersøgelsen lægger vi en recept op til dig på apoteksserveren på en forebyggende 7-dages antibiotikatabletkur. Husk at hente tabletterne på apoteket inden operationsdagen, så du kan opstarte kuren samme aften, du kommer hjem efter indgrebet.

Det er også en god idé at sikre dig, at du har følgende klar hjemme:

- almindelig smertestillende håndkøbsmedicin (Ibuprofen 200 mg + Panodil 500 mg)
- vatrondeller
- en kølekompresmaske uden huller til øjnene

Blodfortyndende medicin

Hvis du tager blodfortyndende medicin, er det vigtigt, at du i god tid taler med din egen læge om din forestående operation. Der findes forskellige typer blodfortyndende medicin, som skal pauseres forskelligt før operation.

Hvis du er i antikoagulationsbehandling med blodfortyndende medicin som Marevan og har vaskulære proteser, kunstige hjerteklapper eller tidligere har haft blodpropper, kan du fortsætte behandlingen uden pause, dog således at din INR-værdi er 3 eller derunder ved operationen.

Ellers gælder nedenstående retningslinjer med henblik på at mindske blødning under indgrebet:

Hold pause i 7 dage før

- Acetylsalicylsyre-præparater, fx Magnyl, Kodimagnyl, Hjertemagnyl, Treo, Albyl, Idotyl m.fl.
- Gigtmedicin/NSAID-præparater, fx Ipren, Ibumetin, Ibuprofen, Diclofenac, Voltaren, Diclon, Todolac, Bonyl, Naproxen, Meloxicam m.fl.
- Kosttilskud og naturmedicin med fx kapsler med fiskeolie, Ginkgo biloba, ginseng og hvidløg, eller hvis du dagligt indtager chiagrød

Hold pause i 5 dage før

- Plavix og Clopidogrel

Hold pause i 3 dage før

- Marevan, hvis du alene har atrieflimmer og aldrig har haft en blodprop. Du kan opereres, hvis INR er 1,5 eller derunder ved indgrebet.

Hold pause i 2 dage før

- Pradaxa og Xarelto

Hold pause fra og med dagen før

- Eliquis og Arixtra

Du må **aldrig** holde pause med antikoagulationsbehandling eller anden blodfortyndende medicin uden forudgående aftale med din læge.

Operationsdagen**Forberedelse hjemmefra**

Operationen udføres i lokalbedøvelse. Spis et let måltid om morgenen, inden du tager hjemmefra, og medbring gerne et par solbriller samt eventuelt en snack og lidt at drikke. Tag gerne løst, behageligt tøj på, rene strømper og let aftagelige sko.

Du må ikke bære kontaktlinser, makeup eller kunstige øjenvipper.

Ankomst og bedøvelse

Når du ankommer til klinikken, skal du aflevere underskrevne samtykkeerklæringer og sikre, at du har fået en tid til suturfjernelse 8-12 dage efter operationen, som også passer dig.

Du bliver derefter tilbudt en beroligende tablet (Zopiclone 3,75 mg) og 1 gram paracetamol, som kan fravælges, og får påført bedøvende lidokainsalve på begge øjenlåg. Der går cirka 20 minutter, før tabletten og salven virker optimalt.

Du bliver herefter vist ind på operationsstuen, hvor du får en hætte om håret. Der tages et før-foto af ansigtet, og operationsstedet optegnes på øjenlågene. Du har også mulighed for at få besvaret eventuelle spørgsmål.

Du får dryppet øjnene med lokalbedøvelse, huden bliver desinficeret, og derefter indsprøjter kirurgen lokalbedøvelse i øjenlågshuden. Dette kan svide og spænde lidt. Da lokalbedøvelsen indeholder adrenalin, kan du i nogle minutter opleve hjertebanken og en følelse af uro i kroppen. Indsprøjtningen er den eneste del af proceduren, som normalt gør ondt. Resten af operationen er smertefri.

Selve operationen

Operationen varer cirka **30 minutter per øjenlåg, altså i alt 60 minutter**. Selve snittene lægges med skalpel, da dette giver det pæneste, mest minimale ar. Huden og eventuelt fedt

fjernes afhængigt af forholdene. Der kan udføres konturering med koagulator, som virker opstrammende på øjenlågsområdet og er med til at forme rundingen af øjenlågsfolden. Huden syes med en kunstfibertråd, typisk Prolene, da dette giver mindst muligt arvæv. Der kan i udvalgte tilfælde også udføres septumplastik.

Hvile og hjemtransport

Efter operationen hviler du i et tilstødende hvilerum med hovedet hævet og med kølekompresmaske i cirka en time. Derefter tilses kirurgen dig og lægger steristrips (hudfarvede smalle plastre) på syningerne for at styrke området og for at få huden til at hele glat. Du kan derefter tage hjem. Øjenomgivelserne kan være hævede og misfarvede den første tid, og sårene skal beskyttes mod UV-lys, så brug gerne solbriller på hjemturen.

Du må ikke selv køre bil eller cykle hjem

Synet er i timerne efter operationen ofte sløret på grund af bedøvelsen, og du kan være døsig, hvis du har fået beroligende medicin, som varer i 6 timer. Derfor må du ikke selv føre bil eller cykle hjem efter operationen.

Du må gerne tage alene hjem, men det skal ske i taxa, gående eller med offentlig transport. Du kan også på forhånd aftale, at en ven eller pårørende kommer til klinikken cirka 2 timer efter dit oprindelige mødetidspunkt og følger dig hjem. Vær dog opmærksom på, at der kan opstå ventetid, da tidsforbruget ved indgrebet kan variere.

Når du kommer hjem, skal kølekompresmasken lægges i køleskab eller fryser, så den er klar til brug efter et par timer. Der skal anvendes gaze eller vatrondel mellem huden og kompresmasken for at beskytte huden mod kulde og fugtighed, da plastre skal blive på længst mulig tid, gerne 5 dage eller mere.

Den første tid efter indgrebet

Når operationen er overstået, kan du selv gøre meget for at undgå unødige komplikationer og opnå det bedst mulige resultat. Det er vigtigt, at du følger vejledningen nøje.

1. Forebyg smerter

Lokalbedøvelsen aftager i timerne efter operationen. Du vil sjældent opleve stærke smerter, men snarere spænding, ømhed eller svien på grund af hævelsen.

Så længe det er nødvendigt, typisk et par dage, kan du bruge smertestillende håndkøbsmedicin: **2 tabletter Paracetamol à 500 mg, højst 3 gange dagligt, eventuelt kombineret med 1 tablet Ibuprofen à 400 mg × 3 dagligt.**

Brug som hovedregel mindst muligt smertestillende midler, der indeholder acetylsalicylsyre, da de virker blodfortyndende.

2. Forebyg infektion

Det anbefales at tage en antibiotikatablet dagligt i 7 dage efter operation af øvre øjenlåg: 1 tablet **Roximstad 300 mg** 15 minutter før aftenmaden.

Du må ikke udføre dine sædvanlige hudplejerutiner i øjenomgivelserne i cirka 3 uger efter operationen, da påsat plaster bør blive siddende så længe som muligt og beskytte hudområdet mod mekanisk træk.

3. Forebyg hævelse

Efter operationen hæver øjenomgivelserne. Hævelsen topper typisk på tredje eller fjerde dag. Indtil stingene er fjernet, kan du begrænse hævelsen ved at bruge kølekompresmaske uden huller til øjnene **3-4 gange dagligt i ½-1 time**, alt efter hvad du tidsmæssigt har mulighed for.

Læg dig på sofaen eller i sengen med en stor pude, så hovedet ligger højere end benene (eleveret hovedgærde). Placér en ren, fnugfri vatrondel på hvert øje som beskyttelse. Læg derefter kølekompresmasken over øjnene og hold forsigtigt ovenpå, mens elastikken sættes om baghovedet.

I de første par dage kan der komme lidt blodig væske på vatrondellerne. Det er uden betydning. Husk at bruge nye rene vatrondeller hver gang.

4. Misfarvning

Der kan komme blå, gule eller grønne misfarvninger, som forsvinder i løbet af en uges tid.

Enkelte patienter, især ved forhøjet blodtryk eller daglig blodfortyndende behandling, kan få et hæmatom, altså "et blåt øje". Også dette forsvinder oftest af sig selv i løbet af nogle uger. Om ønsket kan området med blålig misfarvning (nedre øjenlåg) duppes forsigtigt med Hirudoid-salve fra apoteket for at fremskynde ophelingen. Denne salve må ikke appliceres på selve det syede område, da det vil forsinke helingen.

5. Tørre øjne

Hvis du oplever grusfornemmelse i øjnene, kan dette lindres med viskøse øjendråber eller kunstig tårevæske. Dette medgives på operationsdagen, og man kan senere supplere med flere fra apoteket. Dette er en almindelig og forbigående gene og kan vare i op til nogle uger efter operationen.

6. Sovestilling

Sov på ryggen med hovedet hævet højere end benene. Det kan være en hjælp at sove med eleveret hovedgærde og eventuelt bruge en flynakkestøtte for at undgå, at du i søvne vender dig om på siden eller maven.

Sidstnævnte sovestillinger bør undgås i 3 uger, da de kan skabe træk på sårrandene, så såret i sjældne tilfælde åbner sig og må syes igen.

7. Fysisk aktivitet

Undgå at få hovedet nedad, undgå aktiviteter som øger blodtrykket, og undgå fysisk eller mekanisk træk på sårrandene.

Du bør derfor tage den med ro og afstå fra aktiviteter som kontaktsport, fitness, løb, hovedrengøring, tunge løft og andre belastende aktiviteter. Ansigtsmimik bør også begrænses mest muligt i den første tid.

Dette er en vigtig anbefaling, fordi sårene i værste fald kan springe op og nødvendiggøre syning, og dermed sinkes ophelingen.

8. Ud at gå

Du må gerne gå en rolig daglig tur. Brug solbriller og eventuelt kasket, så sårene beskyttes mod UV-lys.

9. Mad og drikke

Sørg for at få rigeligt at drikke, gerne omkring 1,5 liter vand dagligt. Alkohol bør begrænses.

10. Personlig pleje

Du kan med forsigtighed gå i bad og vaske hår fra dagen efter operationen. Du skal dog undgå at rette vandstråle, shampoo, balsam eller stylingprodukter direkte mod det opererede område, som bør holdes så tørt som muligt for at bibeholde plastrene på så længe som muligt.

Når du påfører creme i ansigtet, skal du duppe forsigtigt i stedet for at gnide. Hvis du gnider i panden eller spænder huden ud, kan det skabe uønsket træk i sårrandene. Det samme gælder ved plukning af øjenbryn eller barbering.

Du må ikke bruge kontaktlinser eller makeup i 3 uger efter operationen.

Kontroller og fjernelse af tråde

Trådene fjernes typisk på **10. dagen**, men dette kan variere nogle dage. Du sidder i en undersøgelsesstol, og proceduren er skånsom, men kan nive lidt. Der kan forekomme let blødning.

Her kan du også få besvaret spørgsmål. Der tages et efter-foto af ansigtet til journalen, og du får tilbudt tid til en opfølgende statuskontrol.

Efter fjernelse af stingene påsættes støttende plaster på øjenlågene svarende til cikatricen/sårranden, da området fortsat er under heling og meget sårbart over for ydre træk i den første uge efter fjernelse af de støttende tråde. Derfor er det efter suturfjernelse fortsat meget vigtigt ikke at ligge på siden, når man sover i ugen derefter.

Langsomt tilbage til normalen

Efter trådfjernelsen kan der igen påsættes plaster i siderne af arrene, så de støttes i den første sårbare periode. Disse plastre kan som regel fjernes efter cirka 3 dage, og de sidste sårkorper forsvinder derefter typisk i løbet af få dage. Huden vil gradvist begynde at glatte sig.

Arrene har ofte en rødlig nuance i begyndelsen, som aftager gradvist over de følgende måneder.

For at fremme en pæn heling kan du, en uge efter suturfjernelsen, begynde at påføre øjenlågene en regenererende og fugtgivende creme morgen og aften i de næste cirka 6 måneder, fx A-Derma Anti-Mark creme/gel eller et tilsvarende produkt fra apoteket.

Solen kan få arrene til at ændre farve, og denne pigmentændring kan være permanent. Derfor er det vigtigt, at du beskytter øjenlågene mod UV-lys i 12 måneder efter operationen, gerne som dagcreme på solrige dage. Brug solbriller og påfør solstift med høj beskyttelsesfaktor, gerne SPF 50+, på arrene, hver gang du går udendørs i solen.

Du skal fortsat tage det stille og roligt. Sport og andre fysiske aktiviteter frarådes kraftigt i de første to uger efter, at stingene er fjernet, da der fortsat er risiko for, at sårene springer op.

Efter 2 uger kan du som regel langsomt begynde at vende tilbage til dit normale, aktive liv, medmindre andet er aftalt. Gå gradvist frem og mærk dig frem.

Efter nogle måneder

Du bliver tilbudt en statuskontrol på klinikken ca. 6 måneder efter operationen. Her vurderer vi sammen operationsresultatet, og der tages endnu et efter-foto til sammenligning med før-billederne.

Den komplette opheling tager **10-12 måneder**. Arrene kan være røde, hævede og ujævne de første 4-6 måneder. I nogle tilfælde kan der opstå små talgknopper omkring arrene. De svinder ofte af sig selv med tiden, men kan også fjernes eller mindskes ved behandling.

Skulle det sjældne ske - akut kontakt ved komplikationer

Operation af tunge/nedhængende øjenlåg er et kirurgisk indgreb, og som ved alle operationer er der risiko for komplikationer. Som regel er det ikke nødvendigt med ekstra kontrol, før du alligevel skal ind for at få fjernet stingene.

I få tilfælde kan syninger springe op. Her tager øjenkirurgen stilling til, om såret skal sys igen, eller om helingen er nået så langt, at sårrandene i stedet kan limes. Ekstremt sjældent kan der opstå infektion i operationsområdet. Dette skal vurderes i klinikken og behandles med antibiotika. Der ses også meget sjældent allergisk reaktion.

Hvis du i dagene efter operationen oplever:

- akutte stærke smerter
- voldsom hævelse eller misfarvning af huden
- blødning fra såret, som du ikke kan stoppe med almindelig kompres i 15 minutter
- pludselig synsforværring

skal du straks ringe til klinikkens kirurg på vagtnummer **6177 77 93**. Kirurgen kan kontaktes døgnet rundt, også i weekender og på helligdage, de første 4 uger efter operationen.

Har du almindelige spørgsmål, kan du kontakte klinikken i tidsrummet kl. 9-13 på nummer **31 56 25 46**.

Ved alvorlige akutte tilstande, hvor der mod forventning ikke umiddelbart kan opnås kontakt til klinikkens vagtnummer, skal nedenstående telefonnumre benyttes:

- Ved livstruende forhold i hele landet: **112**
- Region Hovedstaden: **1813**
- Region Sjælland: **70 15 07 08**
- Region Syddanmark: **70 11 07 07**
- Region Midtjylland: **70 11 31 31**
- Region Nordjylland: **70 15 03 00**

Praktiske oplysninger

Du modtager SMS-påmindelse 2 dage før. Afbud kan meldes via vores kontaktformular på www.kbhskelen.dk/kontakt eller telefonisk til sekretæren - dog senest 4 dage inden en planlagt operation eller 2 dage inden en konsultation. Ved udeblivelse fremsendes en afgift på **250 kr.** for konsultation og **2.000 kr.** for operation.

Ved akut sygdom bedes du melde afbud hurtigst muligt. Der kan kræves lægeerklæring for at fritages for udeblivelsesgebyret.

Kontakt

Direkte nummer (spørgsmål om indgrebet): 31 56 25 46

Åben alle hverdage kl. 09.00-13.00

Vagtnummer (akut lægebehov, døgnet rundt): 61 77 77 93

Hovednummer: 39 64 10 66

E-mail: eyedoc@kbhskelen.dk

Klinikkens adresse

Jægersborgvej 66A, 2.th
2800 Lyngby

Parkering

Der er gratis 2 timers parkering langs husets mur med korrekt indstillet P-skive.

Dagsbillet med korrekt dato og signering (udleveres i receptionen) kræves ved parkering på klinikkens fem P-pladser på den bagerste P-plads.

Venlig hilsen

Helena Buch Hesgaard

Øjenlæge, skelekirurg, overlæge, PhD.

Europæisk certificeret speciallæge i øjensygdomme (FEBO)